

ROZMAITOŚCI MOGILEŃSKIE

MIESIĘCZNIK RADY MIEJSKIEJ

LISTOPAD 1995

MOGILNO NR 42 (56) 70 groszy (7.000 zł) ISSN 1233-4618

W NUMERZE

* LISTOPADOWE ROCZNICE * Z HISTORII MOGILNA CZ. 3 *

HIV I AIDS c.d. * O POMOCY SPOŁECZNEJ * I DRUŻYNA HARCERSKA c.d. *

STRUKTURA ORGANIZACYJNA URZĘDU MIASTA I GMINY MOGILNO

W 85 ROCZNICĘ ŚMIERCI KSIĘDZA PRAŁATA PIOTRA WAWRZYNIAKA

Niekoronowany król^x

*Jak owa Szczodrego kolumna
Od wieków gmach dźwigająca
W podziemiach Klasztoru^{xx}*

*Pan on powołan przez Pana,
Ratownik piastowskich ziem
Stanął wśród grozy ugorów*

*I - dźwignął byt niewolnika
Trudem całego żywota!
Tak - odniósł nad gnębicielem
Triumf - ten ksiądz Patriota*

Dzisiaj mu

*Wzgórze Klemensa "Wawelem"
Nad cichych jezior falami,
Co szemrzą: Pracując tu z Wami
Ojcem wam był - przyjacielem.*

Autorką wiersza jest Pani Kazimiera Baumannówna, przedwojenna nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 1 w Mogilnie.

x - tak nazywany był przez Niemców Ks. Piotr Wawrzyniak

xx - Klasztor w Mogilnie

Fragment pomnika grobu ks. P. Wawrzyniaka na cmentarzu mogileńskim

Program uroczystości str. 8

Z posiedzenia Zarządu Gminy

Każdorazowo, podczas swoich spotkań, Zarząd Gminy dogłębnie analizuje realizację budżetu gminy tak po stronie wydatków jak i przychodów. Z uwagi na korzystną sytuację po stronie dochodów, Zarząd zaproponował Wysokiej Radzie podjęcie uchwały w sprawie dodatkowego budżetu - patrz sprawozdanie z obrad Rady Miejskiej.

Na bieżąco rozpatrywano wszelkie wnioski o umorzenia lub przesunięcia terminów płatności zobowiązań finansowych wobec budżetu samorządowego.

Szczególnie wnikliwie rozpatrywane są wnioski dotyczące zamiany mieszkań, wynajmu lokali mieszkalnych itp.

Wszystkim zmotoryzowanym mieszkańcom miasta i gminy Mogilno znane są trudności z uzyskaniem stosownego wpisu stacji diagnostycznej do dowodu rejestracyjnego określonego pojazdu mechanicznego. Wiele z tych pojazdów musi być "przebadanych" poza naszym terenem aby taki wpis uzyskać. W związku z powyższą sytuacją, Zarząd Gminy podjął uchwałę aby z rezerwy budżetowej przekazać kwotę 300 mln. s. zł. na uzupełnienie wyposażenia stacji diagnostycznej w Centrum Kształcenia Rolniczego w Bielicach. Pozwoli to na znaczne poprawienie sytuacji w zakresie diagnostyki pojazdów.

Z uwagi na katastrofalną sytuację finansową w mogileńskim ZOZ-ie, Zarząd Gminy przychylił się do wniosku stomatologów przychodni rejonowej, i wyasygnował kwotę 20 mln. s. zł. na zakup materiałów do profilaktyki stomatologicznej i leczenia zębów.

Członkowie Zarządu brali czynny udział w pracach komisji przetargowych na wykonanie remontów, modernizacji czy inwestycji prowadzonych na terenie miasta i gminy. Np. uczestniczyli w przetargu na wykonanie sieci wodociągowej dla miejscowości: Wyrobki-Gozdawa, które to zadanie wykonywać będzie "POMIMEX".

Podjęto decyzję o ogłoszeniu przetargu na wykonanie dokumentacji technicznej pod przyszłą budowę kanalizacji sanitarnej w części zachodniej miasta (dotyczy wszystkich mniejszych ulic i uliczek w tamtym rejonie).

W związku z bardzo dużym zainteresowaniem wykupem mieszkań komunalnego położonych na terenie wiejskim, Zarząd Gminy podjął stosowne uchwały w celu sprzedaży tych lokali m.in. w Gozdaninie, Wyrobkach, Strzelcach.

Wiele dyskusji wywołuje każdorazowo rozpatrywanie wniosków osób fizycznych, które występują do burmistrza o pozwolenie na sprzedaż detaliczną alkoholi powyżej 4,5% lub zamierzają prowadzić działalność gastronomiczną z jednoczesną możliwością podawania tych napojów. Dla przypomnienia informujemy, że Rada Miejska stosowną uchwałą określiła warunki przyznawania takich limitów a także określiła liczbę tychże na terenie miasta i gminy Mogilno. Aktualnie limit ten wynosi 30, z czego wykorzystanych jest 28. (dla sprzedaży detalicznej). W przypadku działalności gastronomicznej nie stosuje się w/w limitów, natomiast lokal - jego usytuowanie musi odpowiadać warunkom określonym w uchwale Rady Miejskiej. Szczególnie dotyczy to odległości punktu gastronomicznego od miejsc zgromadzeń publicznych tj. szkół, przedszkoli, dworców kolejowych, autobusowych, kościołów itp. Uchwała Rady Miejskiej odległość tę określiła na 70 m.

W związku z daleko posuniętymi inwestycjami i telekomunikacyjnymi na terenie miasta i gminy Mogilno, Zarząd Gminy podjął uchwałę aby zabezpieczone w tegorocznym budżecie środki finansowe w wysokości 500 mln. s. zł. przeznaczyć na koszty związane z opracowaniem dokumentacji geodezyjnej (podkłady geodezyjne) dla wsi rejonu podmogileńskiego a także wsi leżących w rejonie centrali Józefowo. Takie działanie w znacznej mierze przyspieszy przyszłoroczną telefonizację mogileńskich wsi.

Wysłuchano informacji Burmistrza Stanisława Łaganowskiego nt. przeprowadzonej w m-cu wrześniu kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej. Kontrola ta obejmowała urząd oraz jednostki podległe burmistrzowi w tym m.in. Mogileński Dom Kultury. W wyniku kontroli nie stwierdzono znaczących uchybień a wykazane błędy czy niedociągnięcia były nieistotne dla funkcjonowania administracji samorządowej.

XII Sesja Rady Miejskiej

Dnia 25 października 1995 r. w sali Mogileńskiego Domu Kultury odbyła się kolejna sesja Rady Miejskiej.

Przedmiotem obrad były następujące tematy:

- Uchwała w sprawie dodatkowego budżetu,
- Informacja o organizacji roku szkolnego 1995/96 i przygotowaniach do przekazania szkół gminie,
- Informacja o realizacji inwestycji na terenie miasta i gminy,
- Sprawozdanie z działalności Komisji Ładu, Porządku i Bezpieczeństwa Publicznego,
- Sprzedaż mienia komunalnego.

ZMIANY W BUDŻECIE GMINY

W związku z otrzymaniem dotacji celowej na zadania zlecone oraz przewidywanymi większymi dochodami w stosunku do planu budżetu zaproponowano zwiększenie dochodów budżetu o kwotę 313.668,- zł. Planowane jest zwiększenie następujących dochodów:

- z tytułu dotacji celowych i na zadania zlecone	33.688,- zł
- podatku rolnego	70.000,- zł
- podatku od nieruchomości	50.000,- zł
- podatku od środków transportowych	30.000,- zł
- opłaty skarbowe	30.000,- zł
- odsetki od lokat	50.000,- zł

Ponadplanowe dochody proponuje się przeznaczyć na:

- budowę wodociągów na wsi	96.000,- zł
- rekultywacja drogi Wylatowo-Szydłówek	20.000,- zł
- remonty ulic w Mogilnie	70.000,- zł
- dotacja dla Zakładu Gospodarki Komunalnej	10.000,- zł
- budowa kotłowni Osiedlowej przy ulicy Polnej	40.000,- zł
- wodociąg do zachodniej części miasta	30.000,- zł
- przedszkola (na płace i pochodne)	30.000,- zł
- administracja samorządowa	4.300,- zł
- sporządzenie spisów osób uprawnionych do otrzymania świadectw udział. narodowych funduszy inwestycyjnych (dotacja celowa)	5.018,- zł
- opieka społeczna	8.370,- zł

SZKOŁY PODSTAWOWE W GMINIE

Na terenie miasta i gminy dzieci uczęszczają do 11 szkół podstawowych (3 w mieście oraz 8 na terenie gminy).

W 157 oddziałach pobiera naukę 3600 uczniów.

Nauczaniem i wychowaniem tej sporej rzeszy młodzieży zajmuje się 225 pedagogów zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu oraz 17 niepełnozatrudnionych.

Do poszczególnych placówek uczęszcza następująca ilość uczniów:

1. SP Nr 1 Mogilno	743
2. SP Nr 2 Mogilno	451
3. SP Nr 3 Mogilno	903
4. SP Gębice	445
5. SP Wylatowo	281
6. SP Padniewo	208
7. SP Kwieciszewo	183
8. SP Twierdziń	132
9. SP Strzelce	111
10. SP Wszedzień	85
11. SP Niestronno	58

3.600

INWESTYCJE W MOGILNIE

- Kanalizacja sanitarna w ulicy Konopnickiej:

Na bieżący rok w budżecie gminy zaplanowano wykonanie 470 mb kolektora sanitarnego za kwotę 450.000,- zł. Na koniec m-ca września wykonano 410 mb sieci kanalizacyjnej za kwotę 403.912,- zł.

- Sieć wodociągowa do zachodniej części miasta.

Plan finansowy tego zadania wykonano w ponad 60%. Wykonany został do tej pory odcinek 600 mb sieci na planowane 713 mb (w tym wykonano już najtrudniejszy technologicznie odcinek pod rzeką Panną i torami kolejowymi). Zrealizowane zostały roboty o wartości 163.932,- zł.

- Punkt zlewny nieczystości płynnych

W roku bieżącym planowano wybudowanie I-go etapu punktu zlewnego i w budżecie zaplanowano na ten cel 153.000,- zł.

W trakcie realizacji, na skutek zmiany technologii napowietrzania ścieków oraz częściowej zmiany urządzeń powstała możliwość oddania obiektu do eksploatacji na przełomie mmiesiąca października i listopada bieżącego roku bez potrzeby realizowania planowanych robót II etapu.

Zakres robót I-go etapu został zwiększony o kwotę 35.000,- zł. Planuje się wykorzystać do realizacji tego celu środki gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Realizacja zaplanowanych inwestycji na terenie miasta przebiega zgodnie z planem i nie ma zagrożeń aby zarówno pod względem rzeczowym jak również finansowym zadania te nie zostały wykonane.

WODOCIĄGI WIEJSKIE

W planie budżetu na 1995 r. zaplanowano na ten cel środki w kwocie 515.000,- zł.

W ciągu roku Rada Miejska uchwaliła dodatkowo na ten cel 106.000,- zł.

Na dzień 30 września br. realizacja zadań przedstawia się następująco:

A. Rozbudowa ujęć wody

Zakończono rozbudowę ujęcia wody we Wylatowie wydatkując na ten cel 35.470,- zł.

W Wasielewku na planowane roboty o wartości 260.000 zł wykonano roboty na 134.000 tys. zł.

B. Budowa sieci wodociągowych

W Chabsku wykonano w br. sieć wodociągową za kwotę 46.210 zł. Do sieci przyłączono 36 gospodarstw.

Do wykonanego w br. wodociągu na trasie Łosośniki-Kąt przyłączono 25 gospodarstw.

W Zbytowie wykonano sieć wodociągową za kwotę 73.143 zł. Roboty trwają i planuje się jeszcze przerobić 15.000 zł.

Przygotowywana jest do realizacji sieć wodociągowa Wyrobki-Gozdawa. Opracowana została dokumentacja i zakupiono rury. Do tej pory wydatkowano na ten cel 40.000,- zł. Łącznie do 30 września br. wybudowano ca 15 km wodociągów. Do końca roku przewiduje się wybudowanie dalszych 10 km.

CZY NIK POTWIERDZI ZARZUTY?

Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego Spółka z o.o. została powołana jako jednoosobowa Spółka gminy w 1992 roku. Spółka powstała z przekształcenia dotychczasowego Przedsiębiorstwa Budownictwa Rolniczego w Mogilnie.

Działalność Spółki była w znacznym stopniu uzależniona od możliwości pozyskania zleceń na wykonawstwo robót budowlanych. Rynek zleceń z uwagi na znaczną inflację, a co za tym idzie wysoką stopę kredytu kurczył się z roku na rok.

Pomimo podejmowania przez zarząd spółki szeregu działań mających na celu utrzymanie przedsiębiorstwa niezbędne było podjęcie przez Zgromadzenie Wspólników decyzji o likwidacji spółki począwszy od dnia 1.XI.94 r.

Jednym z pierwszych kroków powołanego likwidatora było radykalne ograniczenie zatrudnienia. Czynność ta spowodowała powstanie szeregu zarzutów w stosunku do zarządu i rady nadzorczej spółki sformułowanych przez niektórych zwolnionych pracowników. Pracownicy Ci zgłosili swoje zastrzeżenia do radnego Pana Jerzego Szczotki.

Radny ten przedstawił w/w zarzuty na sesji Rady Miejskiej w dniu 28.XI.94 r.

Rada Miejska zobowiązała Komisję Planu, Budżetu, Finansów i Przemysłu do zbadania zasadności podnoszonych zarzutów.

Komisja w/w odbyła swoje posiedzenie w siedzibie Przedsiębiorstwa w dniu 13.XII.94 r., gdzie przeprowadzono rozmowy z zarządem spółki i organizacją związkową celem wyjaśnienia podnoszonych zarzutów.

Mimo uczestnictwa w pracach tej komisji również radnego Pana Jerzego Szczotki wyniki tej pracy nie spełniły jego oczekiwań. W dniu 26.IV.95 r. wystąpił on ponownie z zarzutami w stosunku do zarządu i rady nadzorczej spółki.

Zarząd Gminy rozważał możliwość powołania biegłego z listy wojewody celem przeprowadzenia merytorycznej kontroli Przedsiębiorstwa.

Ten sposób zbadania zasadności podnoszonych zarzutów nie znalazł uznania Pana radnego Jerzego Szczotki.

Na sesji 25.X.1995 r. wystąpił on ponownie z wnioskiem o zbadanie sprawy przez Delegaturę NIK w Bydgoszczy.

Burmistrz podjął decyzję o skierowaniu podnoszonych zarzutów do zbadania przez pracowników NIK w Bydgoszczy.

Zasadnicze zarzuty sformułowane przez Pana Jerzego Szczotkę są następujące:

- pobieranie i rozliczanie zaliczek przez dyrektora spółki,
- zasadność dokonania remontu kotłowni,
- opłacalność wydzierżawienia zbędnych dla przedsiębiorstwa pomieszczeń,
- zakupy materiałów w miejscowej hurtowni,
- zbyt wysokie płace załogi.

Informacja dotycząca funkcjonowania Urzędu Miasta i Gminy w Mogilnie

telefon - centrala 52-211...16
 fax 52-693
 Burmistrz tel. bezp. 52-693
 z-ca Burmistrza 52-655
 sekretarz 52-211...16 w.241

I. Godziny urzędowania oraz przyjmowania interesantów przez pracowników samorządowych

poniedziałek 7,30 - 15,15
 wtorek 8,00 - 16,00
 środa 7,30 - 15,15
 czwartek 7,30 - 15,15
 piątek 7,30 - 15,15
 sobota 8,00 - 12,00
 (w soboty robocze)

Przyjmowanie interesantów przez Burmistrza, z-cę Burmistrza oraz Naczelników Wydziałów UMiG odbywa się we wtorki od godz. 8,00 - 16,00.

Przewodniczący Rady Miejskiej przyjmuje również we wtorki w godz. 14,00 - 16,00.

II Struktura wewnętrzna Urzędu

W skład urzędu wchodzi następujące komórki

1. Wydział Organizacyjny
2. Wydział Finansowo-Gospodarczy
3. Wydział Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska
4. Wydział Spraw Obywatelskich
5. Wydział Rolnictwa, Handlu i Przemysłu

oraz nowo utworzony wydział

6. Wydział Oświaty, Kultury i Sportu, który swoje funkcjonowanie rozpocznie z dniem 1.I.1996 r. z chwilą przyjęcia szkół.

III. Wydziały prowadzą sprawy związane z realizacją zadań własnych, zleconych i powierzonych.

Zadania własne w szczególności:

- sprawy ładu przestrzennego, gospodarki terenowej i ochrony środowiska
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów
- utrzymanie czystości w mieście i gminie oraz urządzeń sanitarnych,
- pomocy społecznej,
- oświaty, w tym przedszkoli i szkół,
- kultury i kultury fizycznej,
- targowisk, zieleni,
- porządku publicznego oraz ochrony p.poż.
- utrzymanie gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych.

Zadania powierzone:

- budownictwo
- komunikacja

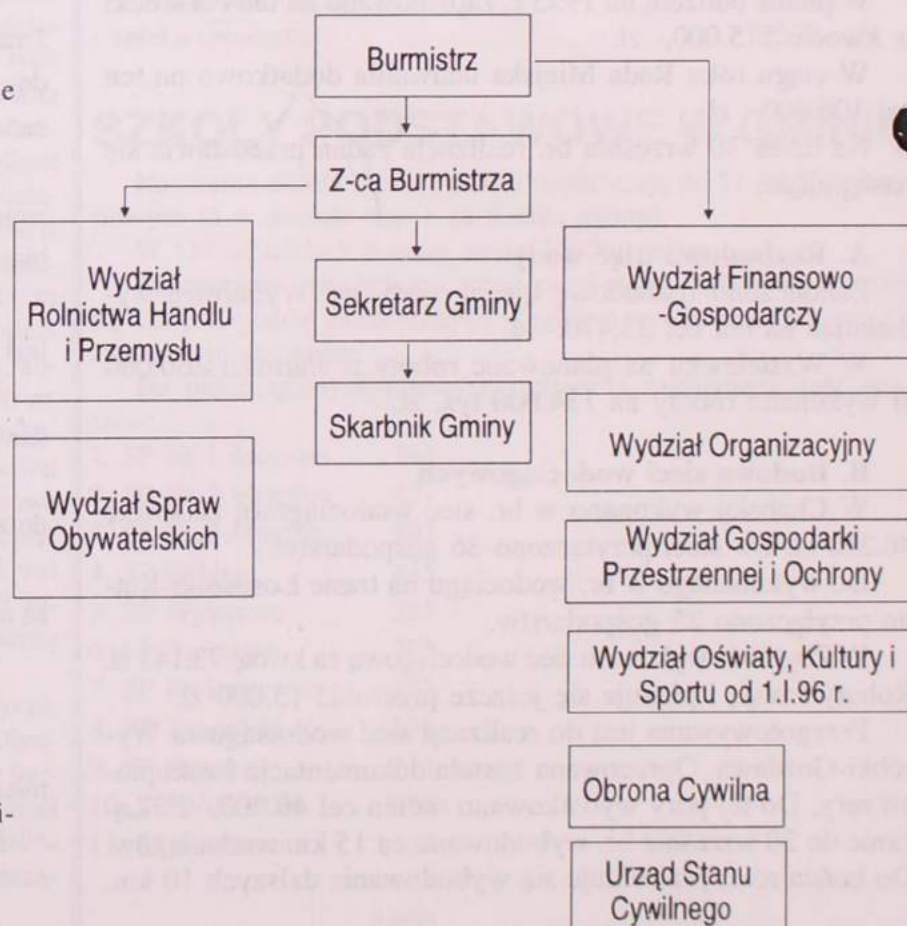
Zadania zlecone:

- tj. sprawy dotyczące
- ewidencji ludności
 - obrony cywilnej
 - Urzędu Stanu Cywilnego
 - sprawy rolnictwa (zachorowalność zwierząt na choroby zakaźne, zezwolenia na uprawę maku, konopii itp.)
 - rejestrowanie działalności gospodarczej
 - opieki społecznej

Ponadto w gmachu Urzędu znajdują się następujące instytucje:

1. Biblioteka II piętro pokój 8,9,10 tel. wew. 245
2. Wojewódzki Urząd Statystyczny II Piętro pokój 49,50 tel. wew. 258; 259
3. Wojewódzka Stacja Kwarantanny i Ochrony Roślin parter pokój nr 24 tel. wew. 211
4. Ośrodek Doradztwa Rolniczego - Minikowo - pokój nr 23 i 24 tel. wew. 210
5. Biuro Paszportowe - pokój nr 15, tel. wew. 215
6. Urząd Rejonowy - Geodezja pokój nr 11 tel. wew. 217
7. Wojewódzkie Biuro Geodezji i terenów Rolnych
 - kierownik pokój nr 6 tel. wew. 218
 - archiwum pokój nr 5 tel. wew. 221
 - ewidencja gruntów pokój nr 3 tel. wew. 223
 - geodeci pokój nr 8 tel. wew. 219
8. Zespół Ekonomiczno Administracyjny Szkół pokój nr 28 tel. wew. 237
9. Spółka Wodna pokój nr 41 tel. wew. 248
10. Biuro Projektowo-Kosztorysowe pokój nr 62 tel. wew. 261

Wewnętrzna struktura Urzędu Miasta i Gminy oraz wydziały wchodzące w skład Urzędu i sprawowanie bezpośredniego nadzoru.

Dawne Mogilno

cz. 3

Dla dalszego rozwoju miasta miała bezwzględnie największe znaczenie budowa linii kolejowej Poznań - Inowrocław i dalej do Bydgoszczy i Torunia. Dotarła ona do Mogilna wiosną 1871 r. Wybudowano okazały dworzec kolejowy, przed którym powstał mały park.

Następnie w roku 1888 wybudowano linię kolejową do Barcina, a w latach 1890-92 do Strzelna, Kruszwicy i Inowrocławia. Już w okresie I wojny światowej w r. 1916 wybudowano linię kolejową do Gębic, a później dalej do Orchowa. Przy budowie tej linii byli zatrudnieni jeńcy wojenni narodowości serbskiej, z których ośmiu zmarło. Ich groby znajdują się na cmentarzu mogileńskim. W ramach prac związanych z budową linii kolejowej do Gębic i Orchowa został zbudowany nad jeziorem mogileńskim most żelazny, który do dzisiaj istnieje. Miasto Mogilno stało się więc ważnym węzłem komunikacyjnym, stało się centrum gospodarczym i administracyjnym znacznego terenu, otworzyły się przed Mogilnem szerokie perspektywy rozwoju, tym więcej że w pobliżu Mogilna w tym czasie powstały dwa duże, jak na ówczesne czasy zakłady przemysłowe, takie jak cukrownia w Janikowie w r. 1875 i nieco później w Pakości (1880 r.).

Tak więc koniec XIX i początek XX wieku był pod względem gospodarczym jednym z najpomyślniejszych okresów w historii naszego miasta.

W roku 1871 nastąpiło uporządkowanie obecnej ulicy Kościuszki przez jej wybrukowanie i budowę mostu kamiennego na potoku wpadającym do jeziora mogileńskiego. Droga prowadzącą do Chabiska obsadzono drzewami owocowymi. Przy tej ulicy zostaje w roku 1879 pobudowany gmach Szpitala Powiatowego, a w roku 1901 gmach obecnej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej. W tym czasie powstaje szereg budynków willowych oraz użyteczności publicznej, jak np. gmach b. Urzędu Skarbowego, obecnie Banku Gdańskiego. Ulica ta nabrała charakteru najbardziej eleganckiej ulicy w mieście, a uroku jej dodaje pas zieleni biegnący wzdłuż rzeki Panny i zachodniego brzegu jeziora.

Nieco później, bo w roku 1883 następuje regulacja i brukowanie obecnej ulicy Mickiewicza, z której zostaje wyprowadzona w latach 1908-9 szosa do Dąbrówki i Kołodziejewa. Przed długie lata pozostaje drogą polną wychodzącą z ulicy Mickiewicza dawna ulica Wolnica, obecnie ul. Powstańców Wlkp., która jeszcze w okresie międzywojennym nie posiadała twardej nawierzchni.

W latach 1894-6 zostaje przeprowadzona budowa szosy Mogilno-Padniewo. Przy tym zostaje objęta regulacją i brukowaniem obecna ulica Józefa Hallera, która zostaje zabudowana piętrowymi kamieniczkami, spełniając zadania głównego ciągu komunikacyjnego poprzez ulicę Dworcową do dworca kolejowego i autobusowego. W roku 1901 na ulicy tej założono chodniki.

W roku 1890 przy obecnej ulicy Narutowicza (wówczas noszącą nazwę Am Promenadeweg nach Bahnhof) wybudowano gmach przeznaczony na

siedzibę Starostwa Powiatowego. Pobudowano go w stylu kojarzącym się z francuskimi zamkami nad Loarą. Krótko przed pierwszą wojną światową gmach został rozbudowany o fragment zachodni, w którym umieszczono Komunalną Kasę Oszczędności. Od roku 1975 służy on za siedzibę Urzędu Miasta i Gminy.

Dopiero w roku 1894 utwardzono ul. Sądową i założono na niej chodniki. Przed tym w roku 1879 przy tej ulicy został pobudowany gmach Sądu Powiatowego z czerwonej cegły w stylu gotyckim. Przy Sądzie zostało wybudowane więzienie, okolonie wysokim murem. Sąd Powiatowy do Mogilna z Trzemeszna został przeniesiony z dniem 1 października 1879 r. W Sądzie urzędowało: 2 sędziów, 1 adwokat oraz 1 notariusz.

Dla utrzymania porządku w mieście burmistrz miał do dyspozycji Policję Miejską, składającą się z dwóch osób (mężczyzn), umundurowanych i wyposażonych w szablę. Instytucja Policji Miejskiej dotrwała w Mogilnie do pierwszych lat II Rzeczypospolitej. Ostatnimi jej funkcjonariuszami byli: Marmurowicz i Chorobiński. Miasto posiadało też swój areszt, mieszczący się w budynku miejskim, przy ul. Benedyktyńskiej nr 8 (tuż przy farze), w którym osadzano osoby za mniejsze przekroczenia. Osoby, którym karę wymierzył Sąd były osadzone w więzieniu. Miasto zatrudniało również 3 stróży nocnych zaopatrzonych w trąbki alarmowe do użytku w razie pożaru, którym dla dozoru były przydzielone odpowiednie rejony miasta. Z chwilą wprowadzenia w mieście oświetlenia gazowego do ich obowiązków należało również zapalenie i gaszenie lamp ulicznych.

W tym samym roku 1894 przy Rynku pobudowano z czerwonej cegły, w stylu gotyckim, nowy gmach Poczty, do którego przeniesiono Urząd Poczty z dotychczasowej siedziby przy ul. Benedyktyńskiej 22. W roku 1910 miasto uzyskało telegraf. Zainstalowano telefon.

Wobec tego, że w całym mieście wzmożył się znacznie ruch budowlany, a szczególnie w takich rejonach jak Plac Wolności, ul. 900-lecia, Mickiewicza i J. Hallera oraz ul. Wł. Jagiełły i Rynku zaszła konieczność pobudowania trzeciej publicznej studni (pompy), którą uruchomiono w r. 1894 na Placu Wolności przy zbiegu ulic Wł. Jagiełły i Sądowej, przed obecnym budynkiem położonym przy ulicy Wł. Jagiełły nr. 1, prawdopodobnie będącym wówczas siedzibą władz miejskich. Dzisiaj już ta pompa nie istnieje.

W mieście odbywały się na Rynku dwa razy w tygodniu (wtorki i piątki) targi, a cztery razy w roku dwudniowe jarmarki kramne oraz na bydło i konie. Handlowano również z okazji odpustów na placach przykościelnych. Powstawał w mieście główny ciąg handlowy biegnący od Rynku do Placu Wolności.

Rozwinęły się również zakłady gospodarki komunalnej. Mianowicie w roku 1892 zostały przy ul. Niezłomnych wybudowane budynki rzeźni miejskiej wraz z chłodnią, a następnie w pobliżu, ale już od strony Mickiewicza, wybudowano gazownię miejską z charakterystycznym zbiornikiem na gaz węglowy tak, że już w roku 1903 zostały w mieście zapalone gazowe lampy uliczne, które oświetlały ulice naszego miasta aż po roku 1951, kiedy to zaczęto w Mogilnie instalować pierwsze elektryczne oświetlenie ulic. W latach 1901-15 wybudowano w Mogilnie sieć wodociagową. Najpierw wybudowano w Szczeglinie ujęcie wody pitnej, następnie na najwyższym punkcie miasta przy zbiegu ulic do Dąbrówki i Szczeglina wybudowano wieżę ciśnienia, by w końcu rozprzestrzenić sieć wodociagową w mie-

ście. Niestety nie skanalizowano naszego miasta. Została założona jedynie kanalizacja deszczowa odprowadzająca z ulic wodę z opadów atmosferycznych do jeziora, do którego też w związku z postępującą rozbudową miasta, niewątpliwie od końca XVIII i początku XIX wieku, zaczęto odprowadzać również ścieki kanalizacyjne, po ich oczyszczeniu na każdej nieruchomości w szambach trójkomorowych. Urządzenia te początkowo spełniały swoje zadania, bowiem jeszcze w okresie międzywojennym ludność miasta korzystała z kąpeli w jeziorze mogileńskim, szczególnie w części położonej za klasztorem, na tak zwanym półwyspie, ale z biegiem lat następowała wprost katastrofalna degradacja jakości wód naszego jeziora. Poziom wód w jeziorze był nieco wyższy od obecnego. Dopiero w naszych czasach władze miejskie zajęły się solidnie rozwiązaniem tego problemu, uzyskując na tym polu sukcesy.

Po zwycięstwie nad Francją pod Sedenem (1870) z inicjatywy szowinistycznie nastawionej części ludności niemieckiej, dla upamiętnienia tego zwycięstwa wybudowano na Rynku, po południowej stronie kościoła ewangelickiego, okazały pomnik w formie obeliska z szarego granitu i postaci żołnierza - landszturmisty - odlanej z brązu. Całość była osadzona na podstawie wykonanej z czerwonego granitu. Polacy nazywali go powszechnie pomnikiem Kaczmarka. Pomnik ten został rozebrany zaraz w pierwszych dniach Powstania Wlkp. a mianowicie w dniu 4 stycznia 1919 r.

W r. 1901 wytyczono ulicę Wodną prowadzącą do plant a w 1904 r. wytyczono i utwardzono ulicę Kasztanową, łączącą ulicę Mickiewicza z ulicą 900-lecia. Dopiero w 1914 r. wytyczono obecne ulice: Piłsudskiego, Ogrodową, Jana Pawła II i Kasprowicza, z których jedynie ulica Piłsudskiego została wybrukowana i obsadzona drzewami. Pozostałe przez długie lata były tylko drogami gruntowymi.

W roku 1865 powstaje Towarzystwo Rolnicze Mogileńskie, jako filia Centralnego Towarzystwa Gospodarczego dla Wielkiego Księstwa Poznańskiego, w ramach którego powstaje w Mogilnie Kółko Włościańskie, prowadzące wśród ludności rolniczej miasta szeroką działalność w zakresie rozwijania oświaty rolniczej, wprowadzania upraw nowych roślin (np. buraka cukrowego), intensyfikacji produkcji rolnej, a jednocześnie rozwijania uczuć patriotycznych i przywiązania do ziemi ojczystej.

Kilkanaście lat później, bo w roku 1879 powstaje w Mogilnie Polskie Towarzystwo Przemysłowców, rekrutujące się z sfer kupieckich i rzemieślniczych. W roku 1898 liczyło ono 69 członków. Towarzystwo to przetrwało do wybuchu II wojny światowej. Odegrało ono znaczną rolę w umacnianiu ducha narodowego wśród średnich warstw ludności polskiej, a równocześnie dążyło do wychowania młodzieży na solidnych kupców, rzemieślników i ofiarnych patriotów.

Nieprzemijające zasługi dla dobra naszego miasta poniosło Towarzystwo Upiększania Miasta, założone w r. 1883, do którego należeli tak Polacy jak i Niemcy. Prezesem towarzystwa był każdorazowy burmistrz. W r. 1898 liczyło ono zaledwie 44 członków, ale wykazujących dużo inicjatyw i zapału do pracy na rzecz miasta. Z inspiracji tego Towarzystwa powstały wokół północnej części jeziora mogileńskiego piękne promenady, nazwane wzorem Krakowa plantami. Nazwa ta dotrwała do dnia dzisiejszego i wiąże się ona z oznaczeniem pasma zieleni począwszy od Klasztoru (nawet za Klasztorem) wzdłuż brzegów jeziora do ulicy J. Hallera i Kościuszki oraz wzdłuż tej ostatniej,

aż za cmentarz. Po wybudowaniu mostu kolejowego nad jeziorem można było przejść do szosy Zabno-Mogilno i wrócić nią do miasta, po zażyciu dużej porcji świeżego powietrza i doznania przyjemności z miłej przechadzki. Z tych przechadzek korzystali dość licznie dawni mieszkańcy miasta. Towarzystwo otaczało szczególną opieką drzewo dębu rosnącego przy alejce prowadzącej na cmentarz, tuż przed mostkiem nad strugą wpadającą do jeziora (po przeciwnej stronie budynków położonych przy ul. Kościuszki nr. 22 i 24 - od strony jeziora). Jest to jeden, (oprócz lipy rosnącej przy farze) z najokazalszych pomników przyrody w Mogilnie. Należy go chronić przed uszkodzeniem, a broń Boże przed ścięciem. Towarzystwo to wślawiło się wybudowaniem na jeziorze mogileńskim, na palach, zakładu kąpielowego (łazienek) wraz z budynkiem restauracyjnym, zlokalizowanym za ogrodem farnym - ul. Benedyktyńska nr. 16. Zakład kąpielowy serwował swoim klientom nawet gorące kąpiele. Płażowano na wysypanym piaskiem brzegu jeziora. Niestety, w okresie I wojny światowej (około 1915 r.) zaproszono ogień i cały zakład spłonął. Pozostały po nim przez długie lata występujące z wód jeziora opalone kikuty pali. W roku 1897 Towarzystwo zafundowało miastu kort tenisowy. Zlokalizowano go na działce ziemi położonej między rzeźnią i gazownią, od strony ul. Mickiewicza (dzisiaj zajęta na garaże Mleczarni). Przy płocie od strony ulicy Niezłomnych posadzono rzadkie drzewo iglaste, które wymaga opieki i zakwalifikowania jako pomnika przyrody. Sto lat temu można więc było w Mogilnie rozgrywać mecze tenisowe, co świadczy dobrze o poziomie kulturalnym jego mieszkańców.

Pierwszą polską organizacją dla uprawiania gimnastyki i sportu pod nazwą "Polskie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół" założono w Mogilnie w dniu 10 marca 1895 r. Początkowo liczyła ona zaledwie około 30 członków, lecz z biegiem lat rosła w siłę. Była to jedna z najbardziej zasłużonych dla miasta organizacji społecznych, mającej na celu krzewienie wśród ludności polskiej zamiłowania do uprawiania sportu i gimnastyki pod hasłem "W zdrowym ciele zdrowy duch" oraz utrzymania ducha polskości szczególnie wśród młodzieży. Założycielami byli: kupiec Józef Stark, mistrz szewski Jakubowski, kupiec Feliks Jarecki, emeryt Michał Paruszewski, ziemianin Stanisław Różański, piekarz Gajewski i rolnik Leonard Głowacki z Bystrzycy. Nie można tutaj, z powodu braku miejsca, szerzej przedstawić historii mogileńskiego "Sokoła", ale przynajmniej trzeba podkreślić jego wysokie zasługi, jakie oddał miastu w okresie przygotowania i przebiegu Powstania Wielkopolskiego i obrony miasta we wrześniu 1939 r.

Nieco wcześniej, bo w roku 1890 zostaje w Mogilnie założona Ochotnicza Straż Pożarna. Organizacja wyższej użyteczności do której należeli Polacy i Niemcy. Każdorazowy burmistrz miasta sprawował funkcję prezesa OSP, dbając o jego wyposażenie i odpowiedni sprzęt przeciwpożarowy. W roku 1898 OSP liczyła 50 członków.

W tym czasie działały w Mogilnie Cechy rzemieślnicze do których należeli tak Polacy jak i Niemcy. W r. 1898 poszczególne Cechy liczyły członków: stolarski - 27, krawiecki - 42, rzeźnicki - 18, szewski - 14, a kowalski - 18. Miasto liczyło wtedy 3323 mieszkańców, w tym: 2210 katolików,

940 protestantów i 173 wyznania mojżeszowego. Żydzi mogileńscy mieli swoje organizacje społeczne, takie jak: Izraelskie Stowarzyszenie Pielęgniowania Chorych, założone w 1872 r., liczące 15 członków, Izraelskie Stowarzyszenia Pogrzebowe, założone w 1877 r. - 13 członków oraz Izraelskie Stowarzyszenie Pań, powstałe w r. 1894 - liczące 25 członków.

Organizacje społeczne zakładane przez Niemców były liczniejsze i tak np. Stowarzyszenie Obrony Krajowej, założone w r. 1876 liczyło 120 członków, Towarzystwo Patriotyczne Pań, założone w r. 1880 liczyło 90 członków, a Niemieckie Stowarzyszenie Gimnastyczne, założone w 1893 r. (około dwa lata wcześniej od polskiego "Sokoła"), liczyło 54 członków.

Z polskich organizacji społecznych najliczniejsze były stowarzyszenia powoływane do życia pod egidą Kościoła rzymsko-katolickiego, których aktywność w życiu społecznym miasta, zaczęła znacznie wzrastać w czasie tak zwanego "Kulturkampfu" zapoczątkowanego przez kanclerza Ottona Bismarcka w r. 1871. Powstały więc w Mogilnie takie stowarzyszenia jak w roku 1890 Katolickie Stowarzyszenie Matek Chrześcijańskich liczące w r. 1898 - 194 członków, w roku 1895 Stowarzyszenie Katolickich Robotników - 60 członków i w r. 1895 Towarzystwo Czeladzi Katolickiej, liczące 30 członków. Stowarzyszenia te swoją pozytywną działalnością obejmowały wszystkie warstwy polskiej społeczności w mieście.

c.d.n.

Marian Mrugowski

PATRON NASZEJ ULICY

11 Listopada

Jest rok 1914 - wojna, która zaczęła się w lecie tegoż roku toczyła się głównie w Europie, ogarnęła również kraje w różnych częściach świata. Dla Polaków, ważne było, że walczyły w niej przeciwko sobie państwa zaborcze. Wojną objęte było całe Królestwo Polskie oraz przyległe obszary. Po bitwach i przemarszach armii pozostawały spalone wsie, zrujnowane miasta, strątowane pola. Niemcy wywozili ludność polską na roboty do Niemiec. Nie było w Europie tak zniszczonego kraju jak Polska. Za zgodą władz austriackich polscy działacze narodowi utworzyli LEGIONY POLSKIE.

Do Legionów wstąpili członkowie Związku Strzeleckiego i Drużyn Strzeleckich oraz ochotnicy. Wstępowali także Polacy z zaboru rosyjskiego. Kilkutysięczną brygadą dowodził Józef Piłsudski. Wkrótce utworzono kolejne brygady. Legioniści odznaczali się walecznością. Największym dramatem dla Legionistów - to lipiec 1917 r., kiedy Niemcy zażądali od Polaków złożenia przysięgi na czarne orły, na dotrzymanie wierności i braterstwa broni wojskom niemieckim i austro-węgierskim. Jedynym wyjściem była odmowa, co pociągnęło za sobą aresztowanie Józefa Piłsudskiego i Kazimierza Sosnkowskiego oraz uwięzienie ich w twierdzy w Magdeburgu. Teraz całe społeczeństwo polskie skierowało się przeciw Niemcom.

W sierpniu 1917 r. Roman Dmowski utworzył - działający w Paryżu - Komitet Narodowy Polski. Zmierzał on do odbudowy państwa polskiego przy pomocy Anglii, Francji i Stanów Zjednoczonych.

W styczniu 1918 roku prezydent Stanów Zjednoczonych, Wilson, zaproponował Niemcom pokój. Przedstawił im 14 punktów, które Niemcy musiały przyjąć, jeśli chciały zakończyć wojnę. 13-ty punkt mówił o utworzeniu niepodległej i zjednoczonej Polski. Na drodze do wolności Polski stała już tylko niemiecka okupacja. Skończyła się ona razem z klęską Niemiec.

11 listopada 1918 roku w Compiègne we Francji Niemcy podpisały zawieszenie broni, w którym uznały się za pokonane. Władzę nad odradzającym się państwem polskim przejął uwolniony z niemieckiego więzienia - Józef Piłsudski.

Dzień 11 LISTOPADA uznany został w 1934 roku jako Święto Niepodległości Państwa Polskiego, a w 1937 roku Sejm podniósł je do rangi święta państwowego.

O dniu tym w swych wspomnieniach premier niepodległej Polski Jędrzej Moraczewski napisał:

"... Kto tych krótkich dni nie przeżył, kto nie szalał z radości w tym czasie wraz z całym narodem, ten nie dozna w swym życiu największej radości. Cztery pokolenia nadaremno na tę chwilę czekały; piąte doczekało. Od rana do wieczora gromadziły się tłumy na rynkach miast: robotnik, urzędnik porzucał pracę, chłop porzucał rolę i leciał do miasta dowiedzieć się, zobaczyć wojsko polskie, polskie napisy, orły na urzędach..."

J.Cz.

PREZYDENT HELP OOST POLEN - DOLF DIJKHUIS LAUREAT "FRIENDA" W MOGILNIE.

W dniach od 15 do 17 października br. ziemia mogileńska gościła prezydenta stowarzyszenia Help Oost Polen, pana Dolf Dijkhuisa i działacza tego stowarzyszenia pana Theo Kolkmana.

Wizyta miała miejsce w związku z przyznaniem przez Regionalną Gazetę Wyborczą prezydentowi Help Oost Polen nagrody "FRIEND" (PRZYJACIEL) za pomoc materialną ziemi mogileńskiej. Z pomocy tej skorzystały okoliczne szkoły, szpitale i oddział PCK w Mogilnie.

Zgodnie z życzeniem, goście odwiedzili kilka szkół. Poznali bazę materialną SP w Gębicach,

Wójcinie, Siedlimowie, Rzeszynie i nr 3 w Mogilnie. We wszystkich placówkach młodzież powitała gości wiązkami kwiatów, stanowiącymi symboliczne podziękowanie za otrzymane ławki i krzesła. Młodzież SP nr 1 w Mogilnie, za otrzymane ławki do pracowni plastycznej, wręczyła oprawioną pracę plastyczną ucznia, powstałą w tej pracowni z ciepłą dedykacją na odwrocie. W SP nr 3 powitały Holendrów flagi - holenderska i polska, umieszczone na froncie budynku.

Goście utrwalili natychmiast ten akcent przyjaźni na zdjęciu.

W południe burmistrz i wiceburmistrz Mogilna ugościli Holendrów słodkim poczęstunkiem, w czasie którego zostali zapytani jakiej pomocy potrzebują mieszkańcy ziemi mogileńskiej i co mogą członkowie Help Oost Polen przekazać dla Mogilna w kolejnych transportach. Miłym akcentem tej wizyty było wręczenie gościom przez burmistrzów, pamiątkowego albumu malarstwa Juliusza Kossaka z dedykacją i folderem ziemi mogileńskiej.

Z Urzędu Miasta i Gminy goście udali się do szpitala. Zarówno w szkołach, jak i w szpitalu mieli okazję zobaczyć przysłany wcześniej sprzęt, który dobrze nam służy.

W godzinach wieczornych panowie Dolf Dijkhuis i Theo Kolkman gościli w redakcji Regionalnej Gazety Wyborczej w Bydgoszczy, gdzie oprócz 6 laureatów (3 Holendrów, 2 Niemców i 1 Brytyjka) byli obecni m.in.: ambasador Wielkiej Brytanii oraz konsul generalny Niemiec i Holandii.

Główna uroczystość w związku z przyznaniem "FRIENDÓW", miała miejsce przed premierą "Zemsty Nietoperza" J. Straussa w Operze Nova. "Nasz" laureat poproszony na scenę wspominał swoich współpracowników z organizacji Help Oost Polen. Powiedział, że jest tu w ich imieniu... gdyby zjawili się wszyscy, to zabrakłoby tu miejsca... W końcowej części wystąpienia zaapelował:

"Polacy powinni zrobić wszystko, aby pomagać sobie wzajemnie. Dlatego tu jestem, bo spotkałem takich wśród was."

Widzowie nagrodzili wystąpienie gorącymi brawami.

Trudno było ukryć wzruszenie, gdy pan Dolf Dijkhuis mówiąc o pomocy Polaków - Polakom miał na myśli również nas, gdy prowadzący uroczystość podawał informacje o szkołach, szpitalu i oddziale PCK w Mogilnie, kiedy mówiono, że nie jesteśmy bierni wobec codziennych problemów.

17 października ściskając po przyjacielsku nasze dłonie na Okęciu w Warszawie, Holendrzy dziękowali za ciepło i gościnność ziemi mogileńskiej.

Wśród żegnających był pan Stefan Teper, dyrektor Biura Programów Socjalnych przy Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej.

Powtarzane kilkakrotnie słowa: do zobaczenia i deklarowanie dalszej pomocy potwierdziły, że dla tej przyjaźni najważniejsze będzie czynienie dobra przez gości, przy współpracy goszczących.

Radosław Trepieński

"FRIEND" dla przyjaciół - ciąg dalszy.

Brązowa statuetka "Friend'a" to symbol bezinteresownej pomocy. Nagrodę "Gazety Regionalnej" uhonorowano w tym roku 6 osób i instytucji, spoza Polski, którzy pomagają naszemu bydgoskiemu regionowi. Nominacji było natomiast wielokrotnie więcej. Z naszego mogileńskiego rejonu wytypowano do nominacji 2 osoby: Holendra i Duńczyka. O pomocy holenderskiej piszemy obok w artykule p. Radosława Trepieńskiego. Wypada jednak przedstawić drugą osobę nominowaną do nagrody "Friend'a" - Johna Hansena z Danii.

W 1991 r. właśnie z inicjatywy Johna Hansena, kierownika ośrodka przedszkolnego "ELLEBO" w Danii, została nawiązana współpraca pomiędzy gminą Vallo a Gminą Mogilno. Główne założenia tej współpracy to kontakty partnerskie na zasadzie wymiany grup dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców. Dzięki Johnowi Hansenowi corocznie dochodzi do wymiany grup liczących nawet 80 osób. Strona duńska przekazuje tutejszym szkołom i przedszkolom dary w postaci wyposażenia w pomoce naukowe, papier kserograficzny i materiały do prac plastycznych itp. Również w br. dzięki Johnowi Hansenowi mogło dojść do wyjazdu mogileńskich dzieci, z tym, że strona duńska zasugerowała, by były to dzieci z rodzin, których rodziców nie stać na opłacenie wyjazdu. Duńczycy zobowiązali się do pokrycia wszystkich kosztów związanych z przyjazdem 50 osobowej grupy z Mogilna, pokryli w całości koszt wynajmu polskiego autokaru oraz opłacili podróż promem.

John Hansen pośredniczył także w organizowaniu pomocy dla Domu Małego Dziecka w Bydgoszczy (20 kompletów mebli dziecięcych).

Aktualnie nadeszły z "ELLEBO" dary dla mogileńskich dzieci (głównie odzież), które zostały zdeponowane w Szkole Podstawowej Nr 1 i czekają na końcową odprawę przez polskie służby celne.

Reasumując: choć John Hansen nie otrzymał tegorocznego "Friend'a" to dla wielu z nas, mieszkańców miasta i gminy Mogilno, jest On najlepszym Przyjacielem-Friendem w Danii, małym ambasadorem naszej mogileńskiej Ojczyzny na gościnnej ziemi duńskiej.

"Damiatta"

PROGRAM UROCZYSTOŚCI LISTOPADOWYCH

**10.XI.1995 r. piątek - 85 rocznica śmierci
księdza prałata Piotra Wawrzyniaka**

- godz. 10,00** - Kościół farny pw. św. Jakuba Apostoła w Mogilnie
- uroczysta Msza św. celebrowana przez ks. biskupa Stanisława Gądeckiego
- odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej wmurowanej w kruchcie mogileńskiej Fary.
- godz. 11,00** - złożenie wiązanek kwiatów przed grobem - pomnikiem ks. Piotra Wawrzyniaka na cmentarzu w Mogilnie, oraz pod pomnikiem na Rynku.
- godz. 12,00** - Sala Mogileńskiego Domu Kultury, ul. Rynek 10;
- otwarte spotkanie społeczeństwa ziemi mogileńskiej oraz zaproszonych gości
- wysłuchanie odczytu ks. kanonika dr hab. Kazimierza Śmigła pt. "Piotr Wawrzyniak - ksiądz społecznik"

11.XI.1995 r. sobota -
Z okazji Narodowego Święta Niepodległości

- godz. 12,00** - złożenie wiązanek kwiatów przez władze Miasta i Gminy na grobach poległych za Ojczyznę - cmentarz
- godz. 17,00** - sala "Sokoła" - mecz piłki siatkowej **Nauczyciele - Policjanci**

12.XI.1995 r. niedziela

- godz. 17,00** - sala kina "Wawrzyn"
- spektakl Teatru Polskiego w Bydgoszczy pt. "Teatryk Zielona Gęś"

17.XI.1995 r. piątek - Holl kina "Wawrzyn"

- otwarcie wystawy malarskiej pt. "Pejzaże" Stanisława Tarnowieckiego

Z A P R A S Z A M Y

"M o g i l n o..."

Mogilno - wspaniałe miasto,
w którym nie jest tak - jak
w Warszawie ciasno...

Jest to miasto nadziei
i spełnionych marzeń
i o takim mieście - właśnie marzę.

Nie wiercie - jak chcecie,
lecz ja wam w sekrecie
- mówię z radością,
że jest to dla mnie
najpiękniejsze
miejsce na świecie!

Lecz jeżeli już kogoś te słowa poruszają,
to wszyscy to miejsce odwiedzić muszą.
Przepiękny park, jezioro, kościół
i różne znakomite... szkoły.

Wszystkich cudów nie wymienię
Lecz powiem szczerze
- ja w moje miasto wierzę...

Szkoła Podstawowa Nr 1
Jakub Janowski kl. VII a

Dyskutowano o wychowaniu

Dnia 24 października 1995 roku w Szkole Podstawowej nr 1 w Mogilnie z inicjatywy dyrektora szkoły p. E. Sarnowskiego i pedagoga szkolnego, p. L. Rumianowskiego odbyło się seminarium na temat:

"Problemy wychowawcze uczniów szkół podstawowych w środowisku Mogilna i próby ich rozwiązania"

W spotkaniu uczestniczyli:

Ks. dziekan Dekanatu Mogileńskiego - St. Podlewski
Przewodniczący Rady Miejskiej - p. J. Thiede
Przewodniczący Komisji Zdrowia, Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki - p.R. Pawłowski
Przewodniczący Stowarzyszenia Rodzin Katolickich - p. Z. Popiołek
Psycholog PPP w Mogilnie - p. L. Machura
Z-ca dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 3 w Mogilnie - p. G. Maciejewski
Przedstawiciel Mogileńskiego Domu Kultury - p. M. Churdyszewicz
Kurator Sądu Rejonowego w Mogilnie - p. J. Kopińska
Komendant Hufca ZHP - p. B. Bultrowicz

Przedstawiciele Komitetu Rodzicielskiego przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Mogilnie - pp B. Lipczyńska, M. Bernaciak, R. Nowacka oraz nauczyciele i wychowawcy SP nr 1.

Problematyka, która stała się przedmiotem seminarium dotyczy spraw nieobcych społeczeństwu Mogilna. Zapobieganie antywychowawczym postawom młodzieży winno stać się powinnością nie tylko instytucji oświatowych i porządkowych, ale każdego mieszkańca.

Wspólne działanie rodziny, sąsiadów, szkoły może zmniejszyć zagrożenie występowania patologii wśród młodzieży.

(T.K)

Od Redakcji:

Podobne ujęcie tematu było przyczynkiem do zorganizowania spotkania w dn. 16.10.95 r. w Szkole Podstawowej Nr 3.

PROFILAKTYKA HIV I AIDS W MOGILNIE

Po lekturze artykułu pt. "AIDS w Mogileńskim Domu Kultury" zamieszczonego w Orędowniku Ziemi Mogileńskiej, w obawie przed wyrobieniem wśród społeczności lokalnej Mogilna fałszywych sądów na temat profilaktyki HIV/AIDS spieszę z kilkoma informacjami dotyczącymi tego tematu.

Terenowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne na mocy Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z 14 marca 1985 r. zobowiązane są do sprawowania zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenia działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska.

W rozumieniu profilaktyki - podstawowym zadaniem Inspekcji Sanitarnej jest szerzenie oświaty sanitarnej jako czynnika przyczyniającego społeczeństwo na groźące nie-

bezpieczeństwa, których można uniknąć.

Wszystkie więc działania podejmowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną mają na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych, a w szczególności w celu zapobiegania powstawania chorób zakaźnych i zawodowych.

Nie powinien więc dziwić fakt, iż zajmujemy się również profilaktyką HIV/AIDS, traktując AIDS jako jedną z chorób zakaźnych.

Profilaktykę w omawianym temacie prowadzą wszystkie terenowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne w kraju, a także inne instytucje np. PCK. Pracę tę nadzoruje Krajowe Biuro Koordynacyjne d/s Zapobiegania AIDS (00-875) Warszawa ul. Żelazna 79 tel. fax. 248209, 241423).

Biuro to również po zapoznaniu się i akceptacji poszczególnych programów przy-

znaje środki finansowe na ich realizację.

Bezpodstawne jest więc sugerowanie, iż Mogilno jest miastem szczególnie zagrożonym oraz, iż prowadzona obecnie profilaktyka może mieć jakikolwiek związek z restrukturyzacją mogileńskiego szpitala.

Nadmienię jeszcze, że profilaktyka HIV/AIDS prowadzona jest już od kilku lat. Wiedzą o tym zapewne osoby, które pomagały w realizacji lub uczestniczyły w różnego rodzaju zajęciach (np. Dom Kultury w Janikowie, Strzelnie i Mogilnie).

I to właśnie prowadzonej profilaktyce zawdzięczamy iż AIDS w Polsce nie przybrał rozmiarów dużej epidemii.

Tak szeroko omawiany we wspomnianym artykule problem prezerwatyw uważam za wyrwany z kontekstu, a na polemikę zapraszam do punktu konsultacyjno-informacyjnego.

INFORMACJA

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w 1995 r. z uwzględnieniem zaopatrzenia podopiecznych na sezon jesienno-zimowy 1995/96.

Ośrodek Pomocy Społecznej działa od maja 1990 r. z obsadą 14 pracowników w tym 1 konsultant - prawnik oraz 9 pracowników socjalnych, których zadaniem jest dotarcie i sprawdzenie warunków materialno bytowych osób i rodzin znajdujących się w najtrudniejszych warunkach życiowych. Podstawą do udzielenia jakiegokolwiek pomocy jest przeprowadzony wywiad wraz z niezbędnymi dokumentami w miejscu pobytu osoby lub rodziny.

Pomoc udzielana jest w formie pieniężnej, w naturze i usługach oraz pomocy socjalnej. W roku bieżącym na działalność pomocy społecznej przyznano ogółem 1.052.950,00 zł w tym zadania zlecone gminy 893.450,00 zł, zadania własne 159.500,00 zł.

Zadania zlecone gminie to: wypłata zasiłków stałych, okresowych, zasiłków z tytułu macierzyństwa, bilety kredytowe. W br. wypłaciliśmy - dane za 9 miesięcy.

- zasiłki stałe dla 110 osób na kwotę	- 161.774,00 zł.
- dod. do zasiłków stałych dla 17 osób na kwotę	- 2.618,00 zł.
- zasiłki okresowe dla 289 osób i rodzin na kwotę	- 114.609,00 zł.
- zas. z tyt. ochr. macierzyństwa dla 104 na kwotę	- 49.869,00 zł.
zaległości za 1994 r. na kwotę	- 126.298,00 zł.
- bilety kredytowe i zas. na leki na kwotę	- 209,00 zł.
Zadania zlecone ogółem wydatki	- 455.377,00 zł.

Zadanie własne gminy to udzielanie pomocy usługowej, pieniężnej, w naturze, praca socjalna, zabezpieczenie posiłku osobom samotnym, bez źródeł dochodu, sprawianie pogrzebu w/g wyznania podopiecznego oraz udzielenie schronienia.

W br. na powyższe cele wydatkowano ogółem - 81.732,00 zł.

Z różnych form pomocy korzysta 449 osób.

W środowiskach gdzie pieniądze wydatkowane są niezgodnie z ich przeznaczeniem pracownik socjalny wnioskuje o pomoc pieniężną tzn. przyznana pomoc przekazywana jest do sklepu z

wykazem artykułów pierwszej potrzeby lub po prostu pracownik socjalny wraz z świadczeniobiorcą idzie do sklepu i zakupuje potrzebną odzież czy buty dla osób, którym ta pomoc została przyznana.

W rodzinach o najniższych dochodach, życiowej niezadadności Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca dożywianie w szkołach. Z tego typu pomocy korzysta 81 dzieci w szkole Nr 1,2,3 oraz Gębice, gdzie istnieje stołówka szkolna.

Z uwagi na zbliżającą się zimę przed pracownikami Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stoi duże zadanie gdyż otrzymane ostatnio środki są dość wysokie a ich rozdysponowanie musi znaleźć się w środowiskach znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej. Jak wiadomo zaległości z tytułu nie wypłaconych świadczeń za 1994 i 1995 r. wynosiły kwotę - 170.000,00 zł. W związku z czym były od początku roku zaniżane świadczenia okresowe i średnie zasiłki wynosiły 45,00 zł. Dopiero w miesiącu czerwcu br. rozpoczęto spłatę zasiłków gdyż otrzymaliśmy dodatkowe środki na spłatę w wysokości 243.000,00 zł. Całkowitą spłatę zaległości zakończyliśmy w miesiącu sierpniu 1995 r. Obecnie dodatkowo otrzymaliśmy środki w wysokości 89.000,00 zł., które należy wykorzystać do końca br. W związku z powyższym w środowiska znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji materialnej zwiększono kwotę i ilość zasiłków okresowych i tak już od dnia 20.10.1995 r. pomocy w formie zasiłków okresowych udzielono 470 osobom i rodzinom na kwotę 59.200,00 zł. co zwiększyło średnie zasiłku, które wynosi 125.957 zł. Zwiększone środki okresowe przyznano osobom i rodzinom z przeznaczeniem na wspólne utrzymanie, pokrycie potrzeb bytowych, na pokrycie kosztów leczenia w przypadku długotrwałej choroby, opłacenie internatu, biletów miesięcznych dzieci dojeżdżających do szkół tj. zakupu niezbędnej odzieży i obuwia na okres jesienno-zimowy. Ponadto na sezon jesienno-zimowy zakupujemy opał dla osób około 200 rodzin.

Kwotę 430.000,00 zł. która pozostała nam do wydatkowania w br. pozwoli nam na pełne zabezpieczenie osób i rodzin na sezon jesienno-zimowy.

Czesława Dąbek

Sprawozdanie z działalności w dziedzinie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Mieście i Gminie Mogilno za 8 miesięcy 1995 r.

Zanim przystąpię do rozliczenia 8-mcy działalności br. zmuszony jestem cofnąć się do roku 1994, który ma duży wpływ na ograniczenia tegoroczne.

Na rok 1995 przydzielono na działalność w tej dziedzinie 30 mln zł tj. o 20 mln starych złotych mniej jak w ubiegłym roku. W Urzędzie Miasta i Gminy przyjęto stanowisko, że nie wykorzystano funduszy na zatwierdzony przez Radę Miejską Miejsko-Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mogilnie. Trzeba w tym miejscu zwrócić uwagę, że większość przydzielonych pieniędzy na w/w Program uruchomiono dopiero w listopadzie ubr., więc do tego czasu nie można było w pełni realizować zaplanowanej działalności.

Jak z powyższego wynika argumentacja o niewykorzystaniu funduszu za ubr. jest krzywdząca i rzutująca na wyniki tegoroczne, a nawet więcej jest główną przyczyną regresu w tej dziedzinie w gminie.

W ub. roku zamierzenia były bardzo ambitne, był dobry Program zatwierdzony przez Radę Miejską, znaleźli się ludzie chętni do tej pracy - brakowało pieniędzy do listopada ubr. Na mogileńskim Programie wzorowały się Urzędy w Trzemesznie i Janikowie.

Pomimo trudności obiektywnych rozpoczęto w listopadzie ubr. uruchomienie Programu i przeszkolono 5 nauczycieli w programie profilaktyki "Elementarz", 3 nauczycieli rozpoczęło w gminie realizację programów profilaktycznych.

W ZSCKR Bielice realizowałem swój profilaktyczny psychoedukacyjny program autorski "Wybór należy do Ciebie". Uruchomiono w Gminie Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień przeznaczony dla ludzi uzależnionych (narkomanów, alkoholików, nikotynistów), młodzieży i ich rodzin, oraz dla innych osób zainteresowanych problemem.

W punkcie Konsultacyjnym można było prowadzić rozmowy nt.: leczenia, profilaktyki, skorzystać z pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej. W połowie roku z racji ograniczonych funduszy trzeba było szukać oszczędności. Zredukowano liczbę godzin dyżurujących w punkcie do 1 godz. (choć były i takie przypadki jak np. pani psycholog, która przyjmowała 2 godziny 45 min, a zapłacono tylko za 1 godz.).

Zrezygnowano na terenie Gminy z realizacji Programu "Wybór należy do Ciebie", który z powodzeniem realizuję w Zabrze i Trzemesznie a cieszy się on dużym zainteresowaniem wśród młodzieży, nauczycieli jak również środków masowego przekazu. Zrezygnowano z dalszej realizacji "Elementarza" z powodu niewystarczających środków na ten cel.

Za 8 m-cy br. wydano na Profilaktykę i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych w Gminie 2.284,98 zł.

Na wydatki mają wpływ następujące pozycje:

Zajęcia Psychoedukacyjne "Elementarz"	- 400,- zł.
Zaj. Psychoed. "Wybór należy do Ciebie"	- 302,- zł.
Dyżury w Punkcie Konsultacyjnym	- 1.524,- zł.
Delegacje na szkolenia	- 57,48 zł
Prowizja	- 1,50 zł.
razem	2.284,98 zł.

Do finansowego sprawozdania winien jestem jeszcze dołączyć informację: że program "Elementarz" był realizowany w 4 klasach Szkół Podstawowych w Mogilnie i 2 w Wylatowie.

Program "Wybór należy do Ciebie" w 18 klasach ZSCKR w Bielicach. Jeden z nauczycieli wykonał jeden program więcej z własnej inicjatywy bez gwarancji finansowych i jeżeli starczy pieniędzy gminnych należałoby się z tę pracę zapłacić.

Sam byłbym w stanie zamiast jeździć na Śląsk i tam pracować poświęcić się pracy w swojej gminie i tu prowadzić wśród młodzieży przynoszący efekty program "Wybór należy do Ciebie". Z punktu konsultacyjnego w okresie 8 miesięcy skorzystało 97 osób i wielu skorzystało z pomocy.

Przeznaczone fundusze na w/w cele są w gminie nie wystarczające, obserwuje się w tej dziedzinie regres.

Są na naszym terenie osoby znaczące, które jawnie występują jak przypuszczam z przyczyn osobistych przeciwko leczeniu i profilaktyce.

Za wszelkie zaniedbania w tej dziedzinie, przyjdzie nam słono zapłacić za kilka lat, cenę patologizacji i minimalizowanie jej skutków na terenie gminy.

O regresie niech świadczy też fakt, że w br. Rada nie zatwierdziła Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, więc formalnie on nie istnieje, a od niedawna dowiedziałem się, że gminy które nie posiadają programu nie mogą zgodnie z polskim prawem zwiększać ilości punktów alkoholowych na swoim terenie. Widzę wokół siebie łamanie prawa, znieczulicę i zły klimat dla ważnych społecznych spraw. Obym był złym prorokiem i nie sprawdziły się moje przepowiednie.

Proszę władze i radnych gminy o zweryfikowanie dotychczasowej polityki w tej dziedzinie. KOORDYNATOR

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Janusz Doyniak

Co robić w jesienne wieczory?

Jesień - najbardziej szara z pór roku. Różnobarwne liście opuszczają konary swych drzew, tworząc dywany opustoszałych parków. Zapracowane głowy nastolatków i nadszarpane nerwy nauczycieli...

Jesteśmy znudzeni nastrojem tych dni, to fakt. Staramy się robić coś z każdą wolną minutą, by nie była kolejną martwą chwilą dnia. Szukamy rozrywki.

Najbardziej popularnym miejscem spędzania wolnego czasu są bary, a tych w Mogilnie nie brakuje. Chodzimy więc tam by zabić ciszę jesiennych wieczorów, spotkać się ze znajomymi i porozmawiać o wszystkim i o niczym. Przy piwie szybko płynie czas. Jestem jednym z tych co lubią tego typu rozrywki. Wejść czasem tu, lub tam, porozmawiam o tym i o tamtym, pospijam jasne duże zimne i wrócę do domu na któryś z nocnych filmów. Z resztą zawsze tak było:

"Zanim się serce rozetka

- czemu? - a bo ja wiem?-

warto zajrzeć do szkiełka

w barze "Pod Zdechłym Psem"

pisał Władysław Broniewski w jednym ze swoich wierszy.

Innym miejscem spędzania wolnego czasu jest "domowe kino". Wypożyczamy kilka filmów, siadamy przed telewizorem by obejrzeć seans typu S. Stallone w akcji i niezdrowo podniecić się "głębokim" przesłaniem tzw. mocnej sensacji.

Tak - trzeba przyznać, że młodzież tego pokroju nie ma dużych wymagań.

Są osoby, które zupełnie inaczej wypełniają sobie czas. Czytanie książek, to chyba bardziej wartościowe zajęcie niż oglądanie filmów karate, czy wypad na Disco do pobliskiej wioski. Może warto by się nad tym wszystkim zastanowić.

Robert Grygiel

TERMINARZ FILMOWY KINA "WAWRZYN"

M-C LISTOPAD 1995 R.

Dnia 6-7.XI.95 r.	godz. 19,00	SERCE JAK LÓD	USA od lat 15
Dnia 9-10.XI.95 r.	godz. 19,00	WALECZNE SERCE	USA od lat 15
Dnia 11-12.XI.95 r.	godz. 19,00	CHŁOPAKI NA BOK	USA od lat 15
Dnia 15-16.XI.95 r.	godz. 19,00	ARIZONA DREAM	USA od lat 15
Dnia 15-16.XI.95 r.	godz. 17,00	OPERACJA SŁOŃ	USA od lat B/o
Dnia 20-21.XI.95 r.	godz. 17,00	KRÓLESTWO ZIELONEJ POLANY	Pol. od lat b/o
Dnia 22-23.XI.95 r.	godz. 17,00	TOP DOG	USA od lat 12
Dnia 27-30.XI.95 r.	godz. 17,00	CASPER	USA od lat b/o
Dnia 29-30.XI.95 r.	godz. 19,00	NELL	USA od lat 15

CZY WIESZ ŻE:

- Trwa akcja jesiennych nasadzeń drzew i krzewów. Wypada tu nadmienić, że w okresie od wiosny br. wysadzono na terenie przede wszystkim gminy ale i miasta ponad 8150 szt. drzew oraz blisko 2280 krzewów. Posadzono także 1200 szt. tulipanów i scyllii oraz 400 szt. róż rabatowych. Wszystkie te działania mają na celu dalsze upiększanie naszego środowiska i będą kosztowały blisko 20.000 zł. Ponieważ są to pieniądze z naszych podatków, dlatego też powinniśmy wszyscy zadbać o trwałość zieleni miejskiej, stając zdecydowanie w obronie jakże często dewastowanych i niszczonej drzew, krzewów itp.
- Opracowany projekt na modernizację ul. Konopnickiej (odbudowa po przejściu kolektora sanitarnego) przewiduje kompleksowe rozwiązanie niedociągnięć tej ważnej ulicy. Tak więc ciąg drogowy otrzyma nową nawierzchnię bitumiczną, zupełnie nowe chodniki z kostki POL-BRUK, które założone zostaną aż do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, zlikwidowane zostaną pobocza-rowy, założona zostanie melioracja-odwodnienie a w części przy ogródkach działkowych uwzględniono zatoki parkingowe. W tegorocznym budżecie zaplanowano wydanie na ten cel kwoty 50.000 zł, całość zadania pochłonie prawdopodobnie 300.000 zł. i będzie realizowana w miarę spływu środków na ten cel.
- Wiele krytycznych uwag kierowanych jest pod adresem władz samorządowych a związanych z rozkopaniem chodników w ciągu ul. Benedyktyńskiej. Wypada więc wyjaśnić, że inwestycja telekomunikacyjna przeprowadzona na tym odcinku nie była planowana jeszcze kilka lat temu. Dopiero w ostatnim czasie zapadła decyzja, że mogileńska centrala otrzyma supernowoczesne urządzenie (3000 numerów - centrala amerykańska formy AT+T), które będą pracowały m.in. w oparciu o światłowód telekomunikacyjny położony na trasie Inowrocław-Kruszwica-Strzelno-Mogilno. Wszystkie te działania zdecydowanie poprawią stan usług telekomunikacyjnych na terenie miasta i gminy Mogilno i pozwolą podłączyć centrale wiejskie w Kwieciszewie i Józefowie a także rozwiążą sprawę telefonizacji wsi rejonu podmogileńskiego. Uważamy więc, że należy się cieszyć iż Mogilno w tym względzie wyprzedziło inne gminy czy rejon.
- Mieszkańcy Wylatowa, Marcinkowa i Kwieciszewa tą drogą składają podziękowania Zakładowi Energetycznemu w Mogilnie za bezinteresowną pomoc w rozwiązaniu problemów oświetleniowych tych wsi wraz z modernizacją niektórych punktów świetlnych.
- W miesiącu listopadzie przewiduje się zorganizowanie O etapu konkursu, dla szkół podstawowych, nt. "Wiedzy o samorządzie terytorialnym". Przewidziano atrakcyjne nagrody dla finalistów konkursu. Drugi etap odbędzie się na szczuble wojewódzkim w terminie do 31 marca 1996 r.
- Trwa dyskusja w specjalnej komisji, która ma zadecydować o zmianie organizacji ruchu drogowego w ciągu ul. Piłsudskiego. Z uwagi na bezpośrednie położenie części tej ulicy w obrębie targowiska miejskiego, proponuje się likwidację na całej długości tej ulicy ruchu dwukierunkowego i zmianę na ulicę jednokierunkową (od ul. Ogrodowa do 900-lecia).
- Kilka danych statystycznych dotyczących szkół podstawowych miasta i gminy Mogilno:

* Liczba dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu	3604
w tym dziewczęta	1775
* oddziałów szkolnych	157
* liczba uczniów korzystających z obiadów	519
w tym z obiadów bezpłatnych	166
* liczba nauczycieli pełnozatrudnionych	225
w tym z wyższym wykształceniem pedagogicznym	136
* najwięcej uczniów uczęszcza do Szkoły Podstawowej nr 3 w Mogilnie - 903 uczniów a najmniej do szkoły w Niestronnie - 58 uczniów.	

Ciekawostki przyrodnicze

Nowe pomniki przyrody.

Wojewódzkiemu Konserwatorowi Przyrody w Bydgoszczy zgłoszono propozycję uznania za pomniki przyrody trzy ciekawe egzemplarze drzew, i tak:

- Miłorząb chiński (Ginkgo biloba), (jeden egzemplarz tego gatunku w gminie)
- Żywotnik olbrzymi (Thuja gigantea), oba egzemplarze rosną w parku Pana Włodzimierza Głowińskiego w Gorzyszewie.
- Dąb szypułkowy (Quercus robur) rosnący w parku (nad jeziorem) przy ul. Kościuszki w Mogilnie.

W.K.

Stanowiska dokumentacyjne

to ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Z inicjatywy Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody Nadgoplański Park Tysiąclecia w Kruszwicy przy udziale tut. Urzędu opracowują taką dokumentację dla gminy Mogilno. W naszym rejonie dokumentacja dot. głównie wzniesień i moren. (ok. 40 stanowisk).

W.K.

Strefa krajobrazu chronionego (cd)

to ciągle temat aktualny. Ostatnio Wojewódzki Konserwator Przyrody w Bydgoszczy nadesłał swój projekt dot. tego tematu do zaopiniowania przez Radę. Wg. tego projektu granica strefy przebiegać ma następująco: od Mogilna do Wszednia dalej Chałupsk, Czagańca, Niestronna, Głębozka, Mielna, Wymysłowa do Pałędzia Dolnego i szosą do Mogilna. Natomiast granica drugiej części strefy ma bieć od Mogilna szosą do Kunowa i dalej do granicy gminy i granicą do Procyńca, Kamionka, Łosośnik po Gozdanin dalej do Marcinkowa, Kwieciszewa, szosą do Wylatowa, Krzyżownicy oraz Wydartowa torem kolejowym do Mogilna.

W.K.

INFORMACJA O KOMBATANTACH

Dnia 19.10.1995 r. o godz. 12,30 odbyło się zebranie Koła-Mogilno Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych, na którym przy wspólnej kawie uhonorowano dyplomami 20 członków żołnierzy Kampanii Wrześniowej 39 z okazji przekroczenia 80-tych urodzin. Dyplomy uroczystie wręczył burmistrz Miasta i Gminy Mogilno Pan Łaganowski Stanisław z podziękowaniem za trud tamtych lat, życząc zdrowia, pomyślności w życiu osobistych i rodzinnym.

OGŁOSZENIE!!!

Poważna firma zagraniczna zatrudni osoby uczciwe i przedsiębiorcze. Wykształcenie średnie dobrze widziane. Wskazane posiadanie samochodu osobowego. Zainteresowanych zapraszamy na spotkanie konsultacyjne, które odbędzie się 16 listopada 1995 roku o godz. 15,30 w Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Sądowej 13.

Wydawca: Rada Miejska w Mogilnie. Adres Redakcji: Mogileński Dom Kultury ul. Ks. Piotra Wawrzyniaka 1, 88-300 Mogilno tel. 52480 fax 52693 konto: BS Mogilno Nr 2684-271-1
Redaguje kolegium w składzie: Maria Krause, Jolanta Czerwińska, Przemysław Majcherkiewicz,
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń. Skład i druk: Drukarnia "Scriptor" 62-200 Gniezno ul. 22 Lipca 85

ZARZĄD GMINY MOGILNO OGŁASZA

Publiczny przetarg ustny na sprzedaż działek budowlanych położonych w Mogilnie.

1. Działka budowlana nr 1187/1 o pow. 556 m², zapisana w księdze wieczystej nr 21158 w Sądzie Rejonowym w Mogilnie, położona w Mogilnie przy ulicy H. Cegielskiego;

cena wywoławcza - 2.895,42 zł

wysokość wadium - 289,00 zł

2. Działka budowlana nr 1187/4 o pow. 557 m², zapisana w księdze wieczystej nr 21160 w Sądzie Rejonowym w Mogilnie, położona w Mogilnie przy ulicy H. Cegielskiego;

cena wywoławcza - 2.899,74 zł

wysokość wadium - 290,00 zł

3. Działka budowlana nr 1187/3 o pow. 610 m², zapisana w księdze wieczystej nr 21159 w Sądzie Rejonowym w Mogilnie, położona w Mogilnie przy ulicy M. Reja;

cena wywoławcza - 2.976,20 zł

wysokość wadium - 297,00 zł

W planie zagospodarowania przestrzennego Miasta Mogilna, wyżej wymienione działki przeznaczone są na cele budownictwa jednorodzinne. W dniu 30 listopada 1995 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Mogilnie ul. Narutowicza 1, pok. nr 22, odbędzie się przetarg na wyżej wymienione nieruchomości.

Początek przetargu dla nieruchomości oznaczonych:

w poz. 1. o godz. 9,00

w poz. 2 - o godz. 9,30

w poz. 3 - o godz. 10,00

Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miasta i Gminy w Mogilnie tel. 52-211, wew. 250.

Wadium w podanych wyżej kwotach należy wpłacić najpóźniej do dnia 29 listopada 1995 r. do godz. 14-tej w kasie Urzędu Miasta i Gminy w Mogilnie.

Komunikat dla właścicieli, administratorów nieruchomości oraz przedsiębiorstw i instytucji.

W związku ze zbliżającym się okresem zimowym i mogącą powstać z tego powodu możliwością uszkodzeń przez mróz urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych przypominamy, że do obowiązków właścicieli nieruchomości lub osób działających w ich imieniu należy odpowiednie zabezpieczenie i utrzymanie w należytym stanie instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych.

Przed nastaniem mrozów należy:

1. zabezpieczyć pomieszczenia, w których znajdują się wodomierze i urządzenia wodociagowe przed działaniem mrozu,
2. studzienki wodomierzowe gruntownie oczyścić, usunąć z nich wodę, wyremontować, w szczególności naprawić uszkodzone pokrywy,
3. zabezpieczyć sam wodomierz w ten sposób, aby izolację cieplną można było łatwo do odczytania jego stanu,
4. przewody wodociagowe i kanalizacyjne przechodzące przez pomieszczenia nie ocieplone odpowiednio zaizolować-ocieplić

W czasie zimy należy:

1. nie dopuścić do oblodzenia pokryw żeliwnych oraz zasuw, hydrantów i studni rewizyjnych oraz źródeł wodociagowych, kratek ściekowych, pokryw studzienek itp., jak też uzbrojenia sieci wodno-kan., które znajdują się przed posesją,
2. nie składać śniegu i lodu na wymienione wyżej urządzenia,
3. nie używać hydrantów przeciwpożarowych do celów nie związanych z gaszeniem pożaru,
4. regularnie oczyszczać rynsztoki w celu umożliwienia spływu do kanalizacji wód opadowych i z topniejącego śniegu.

Niestosowanie się do powyższego narazić może właścicieli posesji lub osoby działające w ich imieniu na poważne straty materialne, a mieszkańców na brak dopływu wody.

Osoby winne zaniedbań mogą być pociągnięte do odpowiedzialności karnej.

Z HISTORII HARCERSTWA

ROK 1929

W marcu drużyna uczestniczyła w obchodach XV-lecia istnienia I Drużyny Harcerskiej im. Ks. Józefa Poniatowskiego w Inowrocławiu.

Również w tym miesiącu drużyna brała udział w obchodach przypadających imienin pierwszego marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w capstrzyku, który przeszedł ulicami miasta na rynek.

Dnia 17 marca drużyna uczestniczyła w defiladzie i akademii, która odbyła się w sali Domu Katolickim.

21 kwietnia wraz z poczem sztandarowym i wiercem drużyna brała udział w pogrzebie zmarłego naszego druha Sylwestra Kraśnego.

W maju 25 i 26 wyruszone na wycieczkę terenową pod dowództwem drużynowego dh. Br. Romianowskiego w kierunku Wierca, Niestronna, Gołębki i Leśnika.

W czerwcu raz z wszystkimi drużynami podlegającymi Komendzie Hufca braliśmy udział w święcie Przyśposobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego, w zawodach sportowych razem z drużyną im. T. Kościuszki wykonaliśmy pokazowe rozbijanie obozu harcerskiego.

8 grudnia zorganizowano "Dzień Harcerski" i z tej okazji 5-harcerzy z naszej drużyny oraz z drużyny gimnazjalnej z Trzemesznej złożyło przyrzeczenie harcerskie, które odebrał Komendant Hufca dh. Bartz. Również w dniu tym w sali Domu Katolickiego odbyło się przedstawienie harcerskie pt. "Forteca" a główne role zostały obsadzone przez harcerzy z naszej drużyny.

ROK 1932

Obarczony pracą wychowawczą w szkole dh. Bartz zmuszony był przekazać I-Drużynę Harcerską im. Ks. P. Wawrzyniaka dh. Stanisławowi Głowackiemu, który bardzo energicznie zabrał się do pracy z drużyną.

Dnia 2 kwietnia pożegnaliśmy drużynowego dh. St.

Głowackiego z uwagi na powołanie go do wojska. Drużynę przyjął dh. phm. Leon Niewiadomski - nauczyciel Szkoły Podstawowej w Mogilnie, oraz dh Teodor Wolski pod ścisłą opieką dh. Niewiadomskiego. Z uwagi na przyjęcie do drużyny kilku kandydatów Rada Drużyny uchwaliła nowy podział drużyny na zastępy. W związku z tym utworzono 2-zastępy szkolny i pozaszkolny.

14 maja drużyna wyruszyła na wycieczkę do miejscowości Ostrowo w las. Na polanie leśnej rozbiliśmy namioty, wybudowaliśmy kuchnię i przy śpiewie i koncercie leśnych grajków - ptaszków, zakończyliśmy pionierkę obozową i na zakończenie dnia zostało rozpalone ognisko. Dnia następnego dalsza praca a po jej zakończeniu gry i zabawy harcerskie, i na zakończenie dnia ognisko a z śpiewanej pieśni wydobywają się słowa - "Płonie ognisko". Po wygłoszonej gawędzie przez drużynowego nastąpił koniec ogniska a my z żalem zbieramy się do snu, ale cieszy nas tylko myśl, że jutro znowu dzień, a wrażenia a ogniska nie pozwalają spać niejednemu i przed oczyma jeszcze rozpalone ognisko.

Dnia 29 maja obchodzone święto młodzieży P.W. i W.F. Drużyna otrzymała zaproszenie do uczestniczenia w tym święcie. Na uroczystość drużyny harcerskie z całego powiatu w Kruszwicy, Pakości, Strzelna i Trzemeszna.

Nasza drużyna postanowiła pokazać życie na obozie oraz jak powinien wyglądać obóz harcerski. 29 maja rano obóz był gotowy. Społeczeństwo naszego miasta zwiedzając nasze dzieło oglądała z zachwytem i dużym uznaniem.

Zwiedzających zabawiały wszystkie drużyny - śpiewem, monologami itd. Nadszedł wieczór a z nim czas rozpalenia ogniska.

Gawędę wygłosił dh. phm L. Niewiadomski. W nagrodę za starannie wykonaną pracę przy rozbijaniu obozu oraz za wspaniałe ognisko drużyna otrzymała 2 dyski i 10 sztuk latarek. Najcenniejszą jednak nagrodą dla nas było zadowolenie wszystkich zwiedzających.

24 czerwca drużyna zorganizowała obóz wędrowny w kierunku Rogowa. Witani byliśmy wszędzie bardzo serdecznie. Po całodziennym marszu nocleg otrzymaliśmy w Nadleśnictwie Gołębki. Następnego dnia wyruszyliśmy do miejscowości Rogowo, gdzie przyjęto nas bardzo gościnnie i tusto - ponieważ poczęstowano nas ciepłą kiebasą i bułeczkami. Zjedliśmy prawdziwie z wilczym apetytem i po tak wspaniałym poczęstunku ruszyliśmy w dalszą drogę do Janowca.

W Janowcu trafiliśmy na ognisko harcerskie z okazji XV-lecia istnienia drużyny harcerskiej w tej miejscowości. Do ogniska włączyliśmy się ze śpiewem i humorem - harcerskim. Trzeciego dnia wyruszyliśmy do Żnina po drodze zwiedzając Damasławek gdzie przyjęto nas życzliwie a harcerki załatwiły nam nocleg. Czwartego dnia wyruszyliśmy w drogę powrotną do Mogilna zwiedzając po drodze Wenecję i Gąsawę.

W sierpniu zorganizowano obóz dwutygodniowy w lasach miradzkich koło Ostrowa. W obozie uczestniczyło 24 harcerzy. Komendantem był dh. Teodor Wolski, oboźnym dh. Mieczysław Matecki, a kucharzył dh. Wolfgang Fritzowski a całością kierował dh. phm. L. Niewiadomski. Kiedy wyjeżdżaliśmy z obozu miejscowa ludność żegnała nas z żalem, prosząc abyśmy w następnym roku również przyjechali w to miejsce.

23 października drużyna razem z drużyną żeńską urządziliśmy "Wieczór Harcerski" z okazji XV-lecia harcerstwa mogileńskiego.

Uroczystość zagał prezes Koła Przyjaciół Harcerstwa Pan Chojnacki, który przypomniał historię harcerstwa ogólnie a historię harcerstwa mogileńskiego omówił dh. phm. L. Niewiadomski. Następnie drużyna żeńska wystawiła inscenizację wiersza "Modlitwa Królowej Jadwigi przed krzyżem", oraz przedstawiła sztukę pt. "Bratnie dusze". Drużyna męska przygotowała ognisko przy którym śpiewano piosenki harcerskie, pokazano obrazek pt.: "Jak Bolek został harcerzem".

Henryk Mazurkiewicz

W USC zanotowano

Urodzenia od 1 do 30 października 1995 r.

1. Barczak Maria c. Janusza i Doroty
2. Wielgus Sebastian s. Adama i Alicji
3. Świetlak Krystian s. Janusza i Edyty
4. Leśniewicz Marcin s. Marka i Bogumili
5. Dobicka Katarzyna c. Mirosława i Violetty
6. Wikaryczak Anna c. Michała i Agnieszki
7. Krzewina Ilona c. Mieczysława i Agnieszki
8. Suszek Jakub s. Pawła i Grażyny
9. Grzesik Albert s. Benedykta i Lucyny
10. Bukowski Grzegorz s. Wojciecha i Renaty
11. Sobkowska Karolina c. Sylwestra i Ireny

Małżeństwa od 1 do 30 października 1995 r.

1. Chojnacki Roman i Łabuszyńska Alina
2. Wiśniewski Sławomir i Koziorowska Elżbieta
3. Kozłowski Marcin i Szaban Magdalena
4. Ratajczak Leszek i Furtak Małgorzata
5. Grządziel Jakub i Gappa Wioletta
6. Król Marian i Foterek Stefania
7. Śmiłowski Wojciech i Fryda Agnieszka
8. Woźniak Kazimierz i Kucma Sławomira
9. Klimczewski Artur i Padol Katarzyna
10. Demski Mirosław i Kowalska Bogusława
11. Lewandowski Marcin i Typińska Małgorzata
12. Suszek Paweł i Mazurek Grażyna
13. Zaborowski Robert i Krause Katarzyna
14. Nrugacz Waldemar i Wesolowska Agnieszka
15. Gozdowski Robert i Zellek Dorota
16. Bicki Arkadiusz i Molenda Jolanta
17. Koś Jacek i Nowaczyk Maria
18. Polcyn Kazimierz i Kontowicz Hanna
19. Kamyszek Piotr i Jankowska Wiesława
20. Błaszczak Andrzej i Nowakowska Katarzyna
21. Wierzbicki Krzysztof i Gościak Małgorzata
22. Twarużek Jarosław i Wolska Agata
23. Bultrowicz Marek i Walkowska Alicja
24. Eichstaedt Lucjan i Wolkiewicz Grażyna
25. Garsta Grzegorz i Kaptur Alina
26. Krygier Dariusz i Kulpińska Marzena
27. Zaparucha Józef i Nowak Agnieszka
28. Kowalski Krystian i Baczyńska Wioletta
29. Jasiński Tomasz i Kapłoniak Grażyna
30. Świętek Adam i Lewandowska Grażyna
31. Kowalewski Marek i Kołodziejczak Alina

Zgony od 1 do 30 października 1995 r.

1. Folaron Aniela - Józefowo
2. Leśny Alojzy - Mogilno
3. Kochanek Kazimierz - Ratowo
4. Walkowska Janina - Mogilno
5. Urbańska Kazimiera - Mogilno
6. Krąkowski Edmund - Mogilno
7. Woroch Karolina - Wszedzień
8. Kubaszewska Helena - Marcinkowo
9. Olek Jan - Mogilno
10. Oblizajek Adam - Mogilno
11. Knast Anna - Dębno
12. Rosielewski Stefan - Padniewko
13. Rosielewski Faustyn - Mogilno
14. Modrzejewska Sabina - Mogilno
15. Popowska Wiktoria - Wylatowo

Mażeńskie gody

Najczęściej nasza znajomość nazw małżeńskich jubileuszy ogranicza się do złotych i srebrnych, bo te obchodzimy najbardziej uroczysto. Inne też godne są uczczenia, choćby kame-
ralnie, we dwoje. Oto ich określenia.

- 5 - drewniane,
- 10 - cynowe,
- 15 - kryształowe,
- 20 - porcelanowe,
- 25 - srebrne,
- 30 - perłowe,
- 35 - koralowe,
- 40 - rubinowe,
- 45 - szafirowe,
- 50 - złote,
- 60 - diamentowe,
- 70 - brylantowe.

SPRAWOZDANIE

z odbytej imprezy kolarskiej w Mogilnie w dniu 15.10.1995 r.

Wyścig kolarski na ulicach miasta Mogilna w dniu 15.10.1995 r. w sześciu kategoriach wiekowych w trzech grupach, w którym ogólnie startowało 56 uczestników (w tym 1 dziewczyna). Organizator imprezy Rada Miasta i Gminy, Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe Mogilno.

Wyścig odbywał się na ulicach miasta:

Rynek, Sądowa, Plac Wolności, Mickiewicza, Powstańców Wielkopolskich, Benedyktynska.

Start i Meta Mogilno - Rynek.

Wyznaczone okrężenia wyżej wym. ulic wynosi długość 3 km.

Rozpoczęcie wyścigu o godzinie 13,00

Zakończenie o godzinie 15,30

wyniki poszczególnych wyścigów:

Kategoria młodzieży do lat 15 - 1 okrążenie dług. 3 km.

startowało 7 uczestników (chłopcy i 1 dziewczyna)

zajęte miejsca na mecie (oddzielna grupa)

I Błasiak Tomasz	- Inowrocław
II Czyżewski Łukasz	- Toruń
III Spławski Sławek	- Poznań
IV Wietrzykowski Marian	- Trzemeszno
V Nowak Bartosz	- Szubin
VI Śledzikowski Marian	- Mogilno
dziewczyna I Kurant Marzena	- Dąbrowka

każdy z uczestników otrzymał dyplom oraz nagrodę rzeczową.

Kategoria wiekowa od 15 do 18 lat - 5 okrążeń dług. 15 km.

(oddzielna grupa) - startowało 7 kolarzy

I Białkowski Jarosław	- Inowrocław
II Sliwowski Maciej	- Jeżewo
III Nelke Patryk	- Jeżewo
IV Wójcik Tomasz	- Dębina
V Wietrzykowski Rafał	- Trzemeszno
VI Kozłowski Piotr	- Szubin
VII Jurkiewicz Mariusz	- Inowrocław

każdy uczestnik miejsca punktowanego otrzymał dyplom, nagrodę rzeczową, natomiast za I miejsce Puchar.

Kategoria wiekowa od 19 do 42 lat - 15 okrążeń dług. 45 km.

startowało 21 kolarzy (grupa łączona)

I Spłowski Artur	- Poznań
II Zaporowski Paweł	- Poznań
III Cywiński Grzegorz	- Jeżewo
IV Świętek Zdzisław	- Poznań
V Zdrowski Kazimierz	- Małe Radomsko
VI Ergang Lech	- Poznań

Każdy z uczestników za punktowane miejsce na mecie otrzymał dyplom oraz nagrodę rzeczową. Za I miejsce zwycięzca otrzymał Puchar.

Kategoria wiekowa od 43 do 50 lat - 10 okrążeń dług. 30 km.

startowało 21 kolarzy (grupa łączona)

I Michalak Józef	- Mogilno
II Napierała Grzegorz	- Poznań
III Chudykowski Ryszard	- Toruń
IV Łoś Włodzimierz	- Łódź
V Popiołek Jerzy	- Toruń
VI Stiller Eugeniusz	- Poznań

każdy uczestnik za zajęte punktowane miejsce na mecie otrzymał dyplom oraz nagrodę rzeczową. Zwycięzca grupy otrzymał Puchar.

Sędziowie: p. Skrzypczak z Inowrocławia oraz p. Smielowski Wacław z Mogilna

Puchary fundowała Rada Miasta i Gminy, Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe Mogilno

Główny sponsor fundowanych nagród i premii p. Strzelczyk Piotr z Bydgoszczy - Firma "ROYAL"

Wszyscy kolarze korzystali z ciepłego posiłku z zakąską. Punkt rejestracji - zapisów do startu, na zakończenie imprezy i rozdania nagród oraz korzystania z ciepłych posiłków, udostępnił dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Mogilno ul. Sądowa, pan Łaganowski

Wzorowy porządek oraz właściwe zabezpieczenie trasy z uznaniem utrzymywali funkcjonariusze Komisariatu Policji Mogilna wraz z samochodem w pilotowaniu wyścigu, oraz uznanie dla Straży Miejskiej Mogilno za wzorowe zabezpieczenie niebezpiecznych przejść ulicznych podczas trwania imprezy kolarskiej na terenie miasta Mogilna.

W czasie trwania imprezy obecny był p. Pawłowski Roman - Przewodniczący Komisji Kultury Fizycznej i Sportu oraz Zdrowia Rady Narodowej Miasta Mogilna.

Mogilno, dnia 15 października 1995 r.

Przewodniczący Rady Miasta i Gminy Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe

Olszak Alfons

**OKRĘGOWA DYREKCJA CPN
W BYDGOSZCZY**
z siedzibą w Nowej Wsi Wielkiej

Zakład Gospodarki Produktami Naftowymi
nr 14 w Mogilnie, ul. Kościuszki 38
tel. 526-68

informuje, że uruchomiła punkt sprzedaży gazu

PROPAN - BUTAN W BUTLACH 11 kg

ORAZ OLEJU OPAOWEGO "EKOTERM"

Koszt wymiany 1 butli wynosi 11,20 złotych.

Zapraszamy w godz. od 7,00 do 22,00.

Lek. med.

GRZEGORZ URBAŃSKI

specjalista chirurgii ogólnej
i onkologicznej z Kliniki Poznańskiej

Konsultuje

m.in. guzy i nowotwory:

*tarczycy, piersi, skóry, przewodu pokar-
mowego, tkanek miękkich.*

Przyjmuje: Mogileńska przychodnia ZOZ,
Mogilno, ul. Kościuszki 10

**2 i 4 piątek miesiąca
od godz. 17⁰⁰**

**Informacje telefoniczne
- Poznań 061 524-154**

Zakład Instalatorstwa Sanitarnego "pe-gaz 90"

w Mogilnie,
ul. Niezłomnych 1
zatrudni:

1. sekretarkę
2. księgową na 1/2 etatu
3. kierownika budowy
z uprawnieniami budowla-
nymi w branży sanitarno-
budowlanej
4. spawaczy
5. murarzy

Prosimy o składanie
podań z życiorysem pod
adresem:

**Mogilno
ul. Brzozowa 1
tel. 519-33**

BIURO WYCENY NIERUCHOMOŚCI PROJEKTOWANIA I NADZORU

inż. Mieczysław Ledwożyw

ul. Padniewska 3a
Mogilno
tel. 519-48 (godz. 16,00 - 20,00)
oferuje usługi w zakresie

1. Wyceny wartości nieruchomości:
 - budynków, budowli, działek gruntowych,
 - do celów spadkowych, transakcji kupna
 - sprzedaży, kredytów hipotecznych,
 - dla wyliczenia amortyzacji
2. Nadzoru nad robotami budowlanymi
3. Projektowania budowlanego

Biuro wystawia faktury VAT

Prywatny Gabinet Lekarski

dr Wiesław Blumski

**specjalista w ginekologii i położnictwie
Anestezjolog**

przyjmuje: wtorek od 11⁰⁰ - 13⁰⁰ i od 15⁰⁰

**Spółdzielnia Inwalidów (biurowiec)
Mogilno ul. Padniewska 1**

Gabinet lekarski

Ryszard Strawczyński

- specjalista ginekolog - położnik

Mogilno, ul. Powst. Wlkp. 41a tel. 517-41

gabinet czynny:

— wtorki i czwartki od godz. 15,00 - 17,00

— sobota od 10,00 - 11,00

USŁUGI PROJEKTOWE

- Projekty architektoniczno konstrukcyjne
budynków mieszkalnych, gospodarczych,
inwentarskich, usługowo-handlowych itp.
- Projekty technologiczne
- Wycena, szacowanie nieruchomości
przez wykwalifikowanego specjalistę

Inż Jerzy Napierała

Mogilno ul. Sportowa 2/12

tel. 523-69

lub wt. - śr. - cz.

ul. Narutowicza 1 p. 52

tel. 52-211 wew. 261

**NISKIE
CENY**

Porady bezpłatne.

Bezbolesne leczenie różnego typu schorzeń niemieckim aparatem BICOM

Centrum Medycyny Alternatywnej i Biorezonansu
w Poznaniu — Filia w Gnieźnie, Os. Orła Białego 20,
tel. 26-81-81 (budynek Domu Matki i dziecka)
Czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8-20

Zakres leczenia za pomocą aparatu BICOM obejmuje:

- alergie (testy i odczulanie)
- katar sienny, egzema, trądzik, łuszczyca
- bóle reumatyczne, miesiączkowe, nerwobóle, migreny
- nerwice, natłogi, negatywne stany psychiczne
- półpasiec, opryszczki nawrotowe, epilepsję, świnkę
- choroby wrzodowe żołądka i dwunastnicy, stany zapalne jelit, cukrzycę
- choroby serca i układu krążenia, stany po zawale serca i wylewie mózgowym
- choroby oczu, zaburzenia słuchu, stany zapalne dróg oddechowych
- bezpłodność warunkowaną hormonalnie, prostatę, impotencję
- terapię wspierającą w chorobach nowotworowych
- rekonwalescencję po zabiegach operacyjnych, ranach, amputacjach

Nie stosujemy leków. Zabiegi bezkrwawe i bezoperacyjne.

Emeryci i renciści - zniżki.